

Військовий провізор: у тилу та польових умовах

Події, що відбуваються в нашій країні, підтвердили значення класичного вислову: хто не утримує свою армію, буде утримувати армію чужої держави. Як живеться українським воякам сьогодні? Де і як вони лікуються? Чи не відчувають браку медичного обладнання і медикаментів? Дізнатися про це ми вирішили в начальника Військово-медичного клінічного центру Західного регіону Міністерства оборони України, полковника медичної служби Івана Михайловича Гайди та начальника аптеки Центру, майора медичної служби, військового провізора Вадима Петровича Косенка

І.М. Гайда: Ні для кого не секрет, що за часів незалежної України, а останні чотири роки особливо, і Збройні Сили України, і військова медицина зокрема фінансувалися, м'яко кажучи, на незадовільному рівні. Те, що ми зуміли зберегти, маємо насамперед за рахунок небайдужості особового складу Збройних Сил і медичного персоналу.

Також із вдячністю приймаємо благодійну допомогу від спонсорів і меценатів. Один з її напрямків — перерахунок добродійних коштів дистриб'юторам, які поставляють нам на ці суми необхідні лікарські засоби. У такий спосіб медикаментами комплектуються військові частини, які виконують бойову задачу на східних кордонах України, а також наші

Під час приведення у вищі ступені бойової готовності особовий склад мобільного госпіталю Військово-медичного клінічного центру Західного регіону продемонстрував належну готовність до виконання завдань за призначенням. Цей підрозділ військових фахівців ще раз підтвердив відданість військовій приязі та вірність клятві Гіппократа, здатність

Іван Гайда

Саме тому в госпіталі завжди відчувалася потреба у медикаментах і розхідному матеріалі, що їх закуповували як централізовано, так і самостійно, проходячи через непрості процедури тендерів. Ми фінансуємося виключно за бюджетні кошти із загального і спеціального фондів. Спеціальний фонд наповнюється через надання Центром платних медичних послуг цивільному населенню та юридичним особам (страховим компаніям, підприємствам, установам) за договірними умовами.

У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НЕОБХІДНОСТІ АПТЕКА МОЖЕ БУТИ РОЗГОРНУТА В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ, ДЛЯ ЧОГО Є СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ АВТОМОБІЛЬ — ПОЛЬОВА ФАРМАЦЕВТИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

мобільні медичні бригади, які туди виїжджають, і формується резерв для наступних потреб.

Українські військовослужбовці, які знаходяться на кордонах з РФ і готові у разі небезпеки захищати свою Вітчизну, отримують медичне забезпечення за рахунок медичних підрозділів своїх військових частин, які посилюються мобільними медичними групами військових госпіталів і військово-медичних клінічних центрів — це, як правило, рівень спеціалізованої висококваліфікованої медичної допомоги. Водночас за наказом Міністерства оборони або РНБО існує можливість розгортання військових мобільних госпіталів. Такі польові медичні установи розгортаються у випадку надзвичайних ситуацій, техногенних аварій, природних катаклізмів або збройних конфліктів.

у будь-який час вирушити у вказаний район, розгорнутись і розпочати роботу. Лікарі госпіталю мають значний практичний досвід дій у кризових ситуаціях. Багато офіцерів медичної служби брали участь у миротворчих операціях, ліквідації наслідків стихійних лих та техногенних катастроф.

Провізорів і фармацевтів в армії називають підрозділом медичного постачання. Без них, як і без різних технічних і тилових служб, існування будь-якого лікувального закладу в польових умовах неможливе.

У Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону також діє відділ медичного постачання, до складу якого входить виробнича аптека. Вона виготовляє стерильні та нестерильні екстемпоральні ЛЗ для потреб Центру — щорічно в середньому на суму понад півмільйона гривень.

З економічної точки зору власне виготовлення є для нас набагато вигіднішим, аніж закупівля дорогих промислових лікарських форм.

Обладнання аптеки відповідає чинним вимогам законодавства, до прикладу, маємо найсучаснішу установку очищення води для аптечного виробництва. Втім, є над чим працювати далі.

знеболювальні, антибактеріальні засоби, радіопротектор, антидоти. Також кожен солдат і офіцер мусить мати при собі індивідуальний перев'язувальний пакет.

Вдосконалення потребує наркозно-дихальна апаратура, що використовується під час оперативних втручань, які проводяться у Центрі. До слова, у нас діє 28 стаціонарних відділень. Проводиться лабораторна, комп'ютерна, променева, функціональна діагностика, хірургічне та терапевтичне лікування за всіма, окрім акушерства, напрямками сучасної медицини, працює амбулаторно-поліклінічне відділення.

придбання, зберігання, використання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та виробництво ЛЗ в умовах аптеки.

Військові пенсіонери отримують безоплатно всі життєво необхідні препарати, шприци, системи для крапельниць, перев'язувальні засоби, проте рідкісні та дуже дорогі медикаменти доводиться докупувати. Зате для діючих військовослужбовців — безумовне стовідсоткове медикаментозне забезпечення.

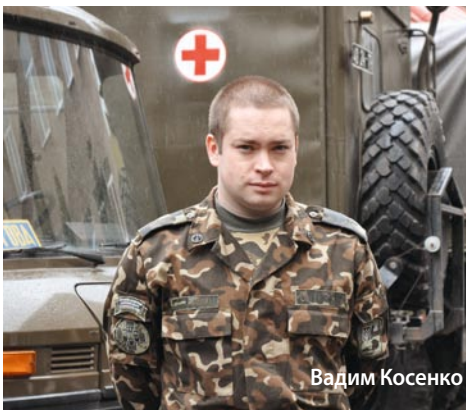
Ще однією з функцій аптеки Центру є річне планування потреби у ЛЗ та їхня закупівля централізованим шляхом через Військово-медичний департамент Міністерства оборони і самостійно Центром. З огляду на економічну доцільність, медикаменти закуповуються за міжнародними непатентованими назвами, здебільшого вітчизняного виробництва.

В аптечних умовах виготовляються 12 найменувань стерильних розчинів, 10 екстемпоральних лікарських форм за індивідуальними лікарськими прописами (мазі, суспензії, мікстури).

У штаті аптеки, яку очолює офіцер-провізор, працюють 4 провизори, 3 фармацевти і 2 молодші медичні сестри.

У разі виникнення необхідності аптека може бути розгорнута в польових умовах, для чого є спеціалізований автомобіль — польова фармацевтична лабораторія. Її обладнання дозволяє в польових умовах виготовляти екстемпоральні лікарські форми, у тому числі й стерильні розчини.

Військові готові захищати свою Батьківщину!

Вадим Косенко

За рахунок коштів, які держава виділила на Збройні Сили, а також благодійної допомоги від населення, плануємо передовсім поповнити запаси ЛЗ і розідного матеріалу для медичних підрозділів військових частин, мобільних медичних бригад і невідкладної медицини. Йдеться про індивідуальні засоби медичного захисту (українська фармацевтична промисловість їх не виробляє), призначені для персонального використання кожним українським військовослужбовцем. До складу індивідуальної аптечки входять

БЕЗКОШТОВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ — МАКСИМАЛЬНО МОЖЛИВЕ

В.П. Косенко: Щоб стати військовим провизором, треба здобути освіту цивільного провизора у вищому навчальному медичному закладі, а потім закінчити курс післядипломного дворічного навчання у Військово-медичній академії Міністерства оборони України в Києві.

Аптека військово-медичного клінічного центру Західного регіону має забезпечувати ЛЗ та виробами медичного призначення обов'язковий контингент (солдати строкової служби; солдати, сержанти служби за контрактом, прапорщики, офіцери; офіцери запасу, пенсіонери Міністерства оборони). Як вже було сказано, військово-медичне забезпечення, на жаль, не є стовідсотковим. Тому безкоштовно ми забезпечуємо найменш захищені категорії — у першу чергу солдатів, потім офіцерів і військових пенсіонерів.

Аптека військово-медичного клінічного центру Західного регіону має ліцензію на

Лариса Дедишина